

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru Cevap

Ayasofya'nın İbadete Açılması ve Hilafet Çağrısı Seslerinin Yükselişi!

Soru:

Muhammed Fatih'in *Rahimehullah* Konstantiniyye'yi fethettiğinde Ayasofya Kilisesini camiye dönüştürdüğünü biliyoruz. Mustafa Kemal'in de *Lanetullahi aleyh* Ayasofya'nın cami statüsünü iptal edip müze haline getirdiğini biliyoruz. 2013 yılında Erdoğan, Müslümanların Ayasofya'nın camiye dönüştürülmesi talebini reddetti. Daha sonra bu yıl Erdoğan'ın talimatı üzerine Danıştay, Ayasofya'nın camiye dönüştürülmesine dair bir karar yayımladı. 24 Temmuz 2020 Cuma günü Ayasofya'da namaz kılındı ve duvarlarındaki Hıristiyanlığa ait resimler sadece namaz esnasında örtülecek. Peki, bu, namazın sıhhatini etkiler mi? Sonra bu resimler nereden çıktı? Ayasofya yaklaşık 500 yıl boyunca temiz ve pak bir camiydi.

Muhammed Fatih'in fethi zamanında Ayasofya ile ilgili şeri hüküm hakkında biraz karışıklık yaşadık. Kalplerimizin mutmain olması adına fethedilen ülkelerdeki kâfirlerin mabetleri hakkındaki şeri hükmü açıklamanızı rica ediyoruz. Size minnettar kalacağız. Teşekkür ve takdir ediyoruz.

Cevap:

Bu soruların cevaplarına açıklık getirmek adına ilgili ve alakadar konulara bir göz atacağız. Yanı sıra haklarındaki şeri görüşü açıklayacağız. Başarı Allah'tan olmak üzere diyoruz ki:

Birincisi: H.857 M.1453 yılındaki Konstantiniyye'nin fethi yıldönümü vesilesiyle 7 Cumade'l Ülä 1441 / 02 Ocak 2020'deki konuşmamızda şunları belirtmiştik: "...Nitekim Fatih, Rebiyülevvel ayının yirmi altısı itibariyle Konstantiniyye'ye savaş açmaya ve burasını kuşatmaya başladı. Sonra H. 20 Cumade'l Ülä 857 Salı günü Konstantiniyye'yi fethetti. Yani kuşatma, yaklaşık iki ay sürdü. Muhammed Fatih, şehre muzaffer olarak girdiğinde atından inerek bu zafer ve başarıdan dolayı Allah'a şükretmek için secdeye kapandı. Sonra içerisinde Bizans halkının ve keşişlerin toplandığı "Ayasofya" kilisesine gitti, onlara eman verdi. "Ayasofya" kilisesinin camiye çevrilmesini emrettiği gibi Konstantiniyye'yi fethetmek için ilk hamlenin saflarında yer alan ve - Allah ondan razı olsun - orada vefat eden celil sahabe "Ebu Eyyub El-Ensari'nin" kabrinin olduğu yere cami yapılmasını emretmiştir. Konstantiniyye'yi fethetmesinden sonra bu lakapla anılan Fatih, Konstantiniyye'yi daha önce başkenti Edirne olan devletinin yeni başkenti yaptı. Konstantiniyye'yi fethetmesinin ardından burasını "İslambol", yani İslam şehri "Daru'l İslam" olarak adlandırdı ve "İstanbul" olarak meşhur oldu. Sonra Fatih, şehre girdi, "Ayasofya'ya" gitti, burada namaz kıldı ve böylece burası Allah'ın fazlı, keremi ve hamdı sayesinde cami haline geldi. Bu şekilde Abdullah İbn Amr İbn'ul As'tan rivayet edilen hadisi şerifte geçen Allah'ın Rasûlü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in müjdesi gerçekleşmiş oldu:

تَبَيَّنَمَا نَحْنُ حَوْلَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ نَكْتُبُ إِذْ سَمِعْنَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَيْ الْمَدِينَتَيْنِ تَفْتَحُ أَوْلَا فَسُطْنَطِينِيَّةُ أَوْ رُومِيَّةُ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «مَدِينَةُ هِرَقْلَ تَفْتَحُ أَوْلَا، يَغْنِي بَيْنَمَا نَحْنُ حَوْلَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ نَكْتُبُ إِذْ سَمِعْنَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَيْ الْمَدِينَتَيْنِ تَفْتَحُ أَوْلَا فَسُطْنَطِينِيَّةُ أَوْ رُومِيَّةُ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «مَدِينَةُ هِرَقْلَ تَفْتَحُ أَوْلَا، يَغْنِي

"Biz, Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in etrafında hadislerini yazıyorduk. Bir ara Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e: Hangi şehir önce fethedilir? Konstantiniyye mi, Roma mı? diye soruldu. Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem "Önce Hırakl'in şehri yani Konstantiniyye fetholunacaktır" buyurdu. [Ahmed Müsned'inde ve El Hâkim Müstedrek'inde rivayet ederek şöyle dedi: Bu hadis, tahrîc etmedikleri halde Şeyhainin (Buhari ve Müslim) şartına göre sahihtir. Ez-Zehbi ise özetle şöyle dedi: "Buhari ve Müslim'in şartı üzeredir."] Aynı şekilde Abdullah İbn Bişr El Has'ami'den, onun da babasından Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu işittiği hadisi şerifte şöyle geçmektedir:

لَتَفْتَحَنَّ الْقُسْطَنْطِينِيَّةُ فَلَنَعْمَ الْأَمِيرُ أَمِيرُهَا وَلَنَعْمَ الْجَيْشُ ذَلِكَ الْجَيْشُ "Konstantiniyye mutlaka fethedilecektir. Onu fetheden kumandan ne güzel kumandan; o ordu ne güzel ordudur." Abdullah İbn Bişr dedi ki: Mesleme İbn Abdülmelik beni çağırdı ve bu hadisi sordu. Ben de ona bu şekilde naklettim. Bunun üzerine o, aynı sene Konstantiniyye'yi fethetmek üzere sefere çıktı. [Ahmed rivayet etti ve Mecmau'z Zevaid'de buna ilişkin şöyle geçmektedir: "Ahmed, Bezzar ve Taberani rivayet etti ve adamları sikadır dedi."] Nitekim bu müjde, daha yirmi bir yaşına bile ulaşmamış bir genç olan Muhammed Fatih'in eliyle gerçekleşti. Ancak o, çocukluğundan beri düzgün bir şekilde yetiştirilmiş ve babası

Sultan II. Murad onunla ilgilenmişti. Zira onun, dönemin en iyi hocalarından ders almasını sağladı. Aynı şekilde bu hocalardan birisi de küçüklüğünden beri Allah'ın Rasûlü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in, "Konstantiniyye fethedilecektir" hadisini ilk aklına koyan Şeyh "Akşemseddin Sungur" olup onu, bu fethin kendi eliyle gerçekleşeceği düşüncesiyle büyüttü. Nitekim Allah ona, fazlı ve keremiyle ikramda bulunmuş, onu Allah'ın Rasûlü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in övgüsüne mazhar kılmıştır. Böylece Fatih, ne güzel bir komutan olmuştur."

İkincisi: O zamandan bu yana Ayasofya, Müslümanlar için büyük sembolizme sahip büyük bir İslam camisi olmuştur. Muhammed Fatih ve dönemin uzmanları, İslam'a aykırı resimleri duvarlardan yok ettiler, boya ya da benzeri şeylerle kapatılması bayağı zor olan resimleri kazıdılar. Böylece Ayasofya, Müslümanların içinde namazı eda ettikleri ve bu zafer ve açık fethin karşılık Allah'a hamd ettikleri temiz, pak ve parlak bir cami haline gelmiştir. Ayasofya bu şekilde devam etmiştir. Ta ki asrın mücrimi Mustafa Kemal, bu camide namazı yasaklayana ve 24 Kasım 1934 tarihli uğursuz Ayasofya Kararnamesi ile müzeye dönüştürene kadar. Bundan önce Lanetullahi aleyh (Mustafa Kemal), 1930'de camiyi kapattı ve yaklaşık dört yıl kapalı kaldı. "Ayasofya, Cumhuriyetin kurucusu Mustafa Kemal'in emriyle yürütülen restorasyon çalışmaları nedeniyle 1930 ile 1935 yılları arasında halka kapatıldı. Bu çalışmalar arasında çeşitli restorasyonlar sayılabilir. Ardından Bakanlar Kurulu'nun 24 Kasım 1934 tarihli kararıyla müzeye çevrildi. [11.07.2020 aa.com.tr/ar/190] Yani cami, bu süre zarfında kapalı kaldı. Bu süre içinde Batı ülkesinden o grafikleri çizen kişilerin gelmiş olması olasıdır. Ayasofya, söz konusu kararnamenin ardından oradaki Hristiyanlık etkilerini ve resimlerini insanlara göstermek için 1935'te müze olarak hizmete açıldı. Öncesinde Mustafa Kemal, H. 1342 M. 1924 yılında İslami Hilafeti ilga ederek büyük bir suç işlemiştir. Mustafa Kemal, Hilafetin restorasyonuna çağırın tüm çağrılara acımasızca savaş açtığı gibi Ayasofya'yı camiye dönüştürme çağrılarını karşı da aynısını yapmıştır. Ancak Müslümanlar, Ayasofya'yı daha önce olduğu gibi camiye dönüştürme özlemini sürdürdüler. Nitekim 26 Eylül 2019'da Almodon sitesinde şu yer aldı: "Birçok Türk, hala 'Ayasofya Müzesi'nin Müslümanlar için bir camiye dönüşeceği günü ipe çekiyor. 27 Mayıs 2012'de Fatih Sultan Mehmet'in zaferinin 559. yıldönümü ve Konstantiniyye'nin fethi etkinlikleri vesilesiyle binlerce Müslüman, içinde dini törenleri yasaklayan yasayı protesto etmek amacıyla Ayasofya önünde namaz kıldı. Protestocular, "Zincirler kırılınsın, Ayasofya ibadete açılınsın, Ayasofya esir" şeklinde slogan attı. Müslümanların, Ayasofya'yı camiye dönüştürme çağrısına ilişkin kararlılıkları hiçbir zaman bitmedi. Ancak Erdoğan, 2013'te Başbakan iken Ayasofya'nın statüsünü değiştirmeyi düşünmediğini söyleyerek bu çağrılara yanıt verdi..." [Almodon sitesi]

Üçüncüsü: Ancak Erdoğan'ın fikri, 31 Mart 2019 Pazar günü gerçekleşen belediye seçimleri kampanyası sırasında değişti. Oylarının düştüğünü gözlemledi. Ayasofya'yı camiye dönüştürme kervanına binmesi halinde belediye seçimlerinde oylarının artacağını sandı. Bu nedenle seçim kampanyasının zirvesinde iken buna çağrıda bulundu. "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cuma günü yaptığı açıklamada, "İnşallah seçimden sonra tekrar müzeden isim olarak camiye çevireceğiz" dedi. Yarın Türkiye'de belediye seçimleri yapılacak. Adalet ve Kalkınma Partisi, 2014'te olduğu gibi seçimden zaferle çıkmayı umuyor... [30.03.2019 El Cezire net] Fakat Müslümanlar, Ayasofya'yı önceden olduğu gibi camiye dönüştürmenin İslam'a, İslam Devleti Hilafete bağlı olduğunu biliyorlar. Çünkü Ayasofya, Hilafet Devletinin ışık saçan camisidir, zafer ve açık fethin sembolüdür, Sadık ve Emin Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in müjdesinin gerçekleşmesidir. Bu yüzden sadık müminler, laiklik ve insan yapımı sistemlere ait bayrağın dalgalanmasını değil, Hilafet bayrağının, La İlahe İllallah Muhammedün Rasûlullah bayrağının tekrar dalgalanmasını arzuluyorlar! Dolayısıyla Erdoğan'ın Ayasofya'yı camiye dönüştürme seçim kampanyası hedefine erişmedi. İstanbul ve Ankara'yı, yani Türkiye'nin en büyük iki şehrini kaybetti! Hem de kim karşısında? Ayasofya'yı müzeye çeviren Mustafa Kemal yandaşlarından Cumhuriyet Halk Partisi karşısında! Çünkü artık insanlar, Ayasofya'da Hilafet bayrağını dalgalandırmak istemedikleri sürece bu partiler arasında büyük bir fark görmüyorlar!

Dördüncüsü: Erdoğan, Hilafetin geri dönüşü ile aynı anda olmadıkça, Ayasofya'yı önceden olduğu gibi camiye dönüştürmenin meyvesini vermeyeceğini ve popülaritesini arttırmayacağını fark edemedi. Seçim sonuçlarında bunu gözleriyle görmüş olmasına rağmen yine de aynı yaklaşımını sürdürdü! Böylece Erdoğan'ın emri ve arzusuna binaen Danıştay, 10 Temmuz 2020 günü İstanbul'daki "Ayasofya" müzesinin camiye dönüştürülmesine karar verdi. Hilafetin geri dönüşü ile aynı anda olması gerektiğinden bahsetmedi. Daha sonra da laik rejim ve insan yapımı yasaların Ayasofya Camisi üzerinde dalgalanmaya devam ettiği bir durumda 24 Temmuz 2020'de Ayasofya'da Cuma namazı kılındı!

Cuma namazı, Müslümanların Hilafetin geri dönüşüne ve 500 yıl boyunca olduğu gibi Ayasofya'nın camiye dönüştürülmesine ne kadar çok özlem duyduklarını ortaya koydu. Çoğu insanın sevincinde bu açıkça görüldü. 3 Zilhicce 1441 / 24 Temmuz 2020 günü Ayasofya Camiinde verdiği Cuma hutbesinde Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, kapanmasından 90 yıl sonra tekrar ibadete açılması hakkında özellikle şunları söyledi: *"Bizleri böyle şerefli ve tarihî bir günde bir araya getiren Rabbimize sonsuz hamdî senalar olsun. "Konstantiniyye mutlaka fetholunacaktır. Onu fetheden komutan ne güzel komutandır! Ve o asker, ne güzel askerdir!" buyurarak fethi müjdeleyen Resûl-i Ekrem Efendimize salat ve selam olsun. Bu müjdeye nail olma aşkıyla yollara düşen İstanbul'un manevi mimarı Ebu Eyyûb el-Ensârî Hazretleri başta olmak üzere, ashâbı kirama, onların kutlu izinden gidenlere, Anadolu'yu bize vatan eylemiş, korumuş ve emanet etmiş olan bütün şehit ve gazilerimize selam olsun.*

Fetih sevdasını Sultan Mehmet'in gönlüne nakış nakış işleyen, 1 Haziran 1453 Cuma günü Ayasofya'da ilk cuma namazını kıldırın ilim ve hikmet tabibi Akşemseddin Hazretleri'ne selam olsun. Allah'ın izni ve inayetiyle İstanbul'u fetheden, sonra da bu aziz şehrin tek bir taşına bile zarar gelmesine izin vermeyen, o genç ve dirayetli padişaha, Fatih Sultan Mehmet Han'a selam olsun. Ayasofya'yı minarelerle süsleyen, asırlarca ayakta kalmasını sağlayan güçlendirmeleri yapan, mimarların piri, büyük sanatkâr Mimar Sinan'a selam olsun...

Ayasofya fethin nişanesi, Fatih'in emanetidir. Fatih Sultan Mehmet Han, gözbebeği olan bu muhteşem mabedi kıyamete kadar cami olmak kaydıyla vakfedip müminlere emanet bırakmıştır. Bizim inancımızda vakif malı dokunulmazdır, dokunanı yakar; vakfedenin şartı vazgeçilmezdir, çiğneyen lanete uğrar. Dolayısıyla o gündün bugüne Ayasofya, sadece ülkemizin değil, aynı zamanda ümmeti Muhammed'in harim-i ismetidir..." [24.07.2020 aa.com.tr/ar/192]

Beşincisi: İslami kavramlar, Müslümanların kalplerinde özellikle de Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in Konstantiniyye'nin fethi müjdesini işittiklerinde kımıldadı. Konstantiniyye'yi fethedenin ve Ayasofya'yı camiye dönüştürenin İslami yönetim olduğunun farkındalar. İstanbul ve Camisi Ayasofya, yaklaşık 500 yıl boyunca Osmanlı Hilafetinin merkezi olmayı sürdürdü. Bu nedenle Hilafet kavramı Müslümanların kalplerinde kıpırdadı, hatta (Gerçek Hayat) dergisinde olduğu gibi bazı medya organlarında Hilafet'e açıkça çağrı yapıldı. 7 Zilhicce 1441 / 28 Temmuz 2020 tarihinde Şarkul Avsat gazetesinin aktardığına göre "Bu arada önceki gün yayınlanan yeni sayısında "Gerçek Hayat" dergisi doğrudan Türkiye'de Hilafet çağrısında bulundu. Dergi kapağında Arapça ile "Şimdi değilse ne zaman?" söylemini dile getirdi." Bu çağrı karşısında yapılması gereken, Erdoğan'ın yanıt vermesiydi. AK Parti sözcüsünün buna karşı açıklama yapması değil. "İktidardaki Adalet ve Kalkınma Partisi sözcüsü Ömer Çelik, Ayasofya Camisi'nin ibadete açılmasının ardından patlak veren Hilafet çağrısı tartışmalarını kınadı. Gerçek Hayat dergisi, bugünkü sayısının kapağında yeniden İslami Hilafete çağırın ifadeler kullandı. Çelik yaptığı açıklamada "Türkiye Cumhuriyeti, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir. Türkiye'nin siyasal rejimiyle ilgili siyasal kamplaşma üretmek yanlıştır... Kurtuluş Savaşı'mızın başkomutanı, devletimizin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanımız Gazi Mustafa Kemal "Atatürk" ve İstiklal Savaşı kahramanlarını rahmetle ve saygıyla yad ediyoruz. Tarihten bugüne kesintisiz bir halka olarak devam eden mücadele azmimizi daha da kuvvetli kılıyoruz... Cumhurbaşkanımızın dirayetli yönetimiyle milletimizin özlemlerine sağlam adımlarla ulaşacağız. Duamız milletimizleedir. Gayretimiz biricik ülkemiz içindir. Yaşasın Türkiye Cumhuriyeti..." ifadelerini kullandı." [28.07.2020 Hürriyet] Böylece iktidar partisinin sözcüsü, meselenin Allah için olmadığını, geçici dünyevi bir amaç için olduğunu ortaya koydu!

Yalnız deve öyle güdülmez ey Türkiye Cumhurbaşkanı! İslam'a sadık her Müslüman, Ayasofya'nın camiye dönüştürülmesine yürekten sevinir. Ancak yine İslam'a sadık her Müslüman, Muhammed Fatih'in başlattığı gibi Ayasofya'nın zafer ve açık fethin sembolü, İslami Hilafet olan Osmanlı Hilafeti tarihindeki gibi aydınlık meşalesi olmasını, Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in müjdesinin gerçekleşmesini arzuluyor. İslam'a sadık her Müslüman, Belediye ya da parlamento seçimi uğrunda camiye dönüştürülmesini değil, Ayasofya'nın üzerinde İslam bayrağının, İslami yönetim bayrağının, Hilafet bayrağının dalgalandığı parlak bir cami olmasını arzuluyor. Ayasofya yaklaşık 500 yıl boyunca Hilafet bayrağının gölgesi altında gölgelenmiştir. Şimdi Ayasofya, İslam'ın ve Müslümanların değil, sömürgeci kâfirlerin çıkarlarına hizmet eden insan yapımı yasalar ve laik bayrak altında gölgelenecektir!

Altıncısı: Sorunun sonundaki şu meseleye gelince "Muhammed Fatih'in fethi zamanında Ayasofya ile ilgili şeri hüküm hakkında biraz karışıklık yaşadık. Kalplerimizin mutmain olması adına fethedilen ülkelerdeki kâfirlerin mabetleri hakkındaki şeri hükmü açıklamanızı rica ediyoruz. Size minnettar kalacağız..." Müslüman âlimler nazarında bazı dallarda farklı görüşler olsa bile şeri hükümde bir karışıklığın olması doğru olmaz kardeşim. Çünkü bu farklı görüşler, ihticacı sahih olan şeri delillerden racih gelen anlayışlarına binaen âlimlerin zannı galiplerine göredir. Dolayısıyla hiçbir karışıklık yoktur.

Bu mesele, yeni değil, âlimler daha önce bu konuyu araştırdılar. Bu şekliyle incelendiğinde, görülür ki:

Fethedilen ülke şu durumlardan birinin dışına çıkmaz:

1- Kufe, Basra, Vasit vb. gibi Müslümanların inşa edip imar ettiği topraklar. Buralarda kilise ve havra inşa etmek caiz olmaz. Eğer zimmiler, alışveriş yapmak vb. için bu topraklara girerse, içki içmelerine ve domuz beslemelerine izin verilmez. Bu topraklar Müslümanların inşa ettiği bir Daru'l İslam'dır. Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu:

لا تُبَى بَيْعَةٌ فِي الْإِسْلَامِ وَلَا يَجِدُ مَا خَرِبَ مِنْهَا "İslam'da kilise inşa etmek ve harap olanı yenilemek yoktur." Alâeddin El Burhan Furi (ö.975), bu hadisi (Kenzul Ummal Fi Sünenil Ekvâl ve'l Ef'al) de İbn Asakir'den, Ömer'den tahrîç etti, Es Suyuti de (Cami'ul Kebir) de rivayet etti. İkrime'nin rivayetine göre İbn Abbas şöyle dedi:

أَيُّمَا مِصْرٍ مَمْرَثُهُ الْعَرَبُ فَلَيْسَ لِلْعَجَمِ أَنْ يَبْنُوا فِيهِ بِنَاءً، أَوْ قَالَ: بَيْعَةٌ "Araplar hangi toprakları şehir haline getirmişse orada Acem bir bina ya da havra inşa edemez." [Ebi Şeybe Musannifinde rivayet etti]

2- Müslümanların sulh yoluyla fethettiği topraklar. Havralar ve kiliseler hakkındaki hüküm, yapılan sulha göredir. Müslümanlar fethettiğinde Ömer Radiyallahu Anh'ın H.15 M.638 yılında Ömer Ahitnamesinde Eliya (Kudüs) halkı ile yaptığı sulha göre onlarla sulh yapılması evla olmandır.

3- Müslümanların zorla (savaşla) fethettikleri topraklar. Buralarda (kilise türünden) bir şey inşa etmek caiz değil. Çünkü Müslümanların malıdır. Fetihden önce bu topraklarda bulunan kiliseler hakkında iki görüş söz konusudur:

Birincisi, zorla (savaşla) fethedilmesi ile Müslümanlara ait bir ülke haline gelmiştir, Daru'l İslam olmuştur. Dolayısıyla Müslümanların kurduğu ülke gibi orada bir kilise veya havranın bulunması caiz olmaz.

İkincisi, ibadethanelerinin kalması caizdir. Çünkü Ebi Şeybe'nin Musannifinde rivayet ettiği İbn Abbas hadisinde şöyle geçiyor:

“Acem hangi toprakları şehir haline getirip sonrasında Allah Araplara bu toprakları fethetmelerini nasip edip acemi iktidarlarından indirdikleri vakit Acem için antlaşmada ne (haklar) varsa yerine getirilir...”

Buna göre mesele, ülkeyi zorla fetheden fatihe bırakılır. İslam'ın ve Müslümanların çıkarına göre, Müslüman ve zimmi tebaanın işlerinin güdülmesine göre hareket eder.

Konstantiniyye mevzusu, (zorla fetih) bölümüne girer. Kalplerdeki mutmainliği artırmak adına bazı âlimlerin görüşlerini aktaracağım:

A- Muhammed Eş Şirbini'ye ait (ö 977) Muğni'l Muhtaç İla Marifeti Elfazil Minhac adlı eserde Nevevi'nin (ö.676) Minhacul Talibin metninin şerhinde şöyle geçmektedir:

“Bizim kurduğumuz ya da halkı Müslüman olan bir ülkede bir kilise inşa edilmesini onlara yasaklarız. Zorla fethedilen yerlerde, kilise yapamazlar. En sahih olan görüşe göre kilise üzerinde ikrar da edilmezler. Ya da sulh yoluyla fethedilip toprağın bize ait olması ve onların da oturmaları şartıyla kiliselerin kalması caizdir. Eğer mutlak bırakılırsa, sahih olan yasak olmasıdır. Ya da kilise kararı onlara ait olur. Sahih olan görüşe göre kilise inşa edebilirler.”

Şerh: (Onlara yasaklarız) farzdır (bir kilise inşa edilmesini), bir havra ve rahipler için bir manastır inşa edilmesini (bizim kurduğumuz bir ülkede)... (Ya da) (halkı Müslüman olan) bir ülkede... (Ve yerlerde) yani ülkede (zorla fethedilen), Mısır, İsfahan ve Mağrip ülkeleri gibi. (Orada kilise inşa etmezler), çünkü Müslümanlar, o toprakları savaş yoluyla mülk edinmişlerdir. Bu yüzden kilise yapılması yasaklanır. Kilise yapmak caiz olmadığı gibi yıkıldığı zaman restore edilmesi de caiz olmaz. (En sahih olan görüşe göre kilise üzerinde ikrar da edilmezler) yukarıda geçenlerden dolayı... İkincisi (görüş), ikrar edilirler, çünkü maslahat bunu gerektirir. İhtilaf mahalli, fetih anında var olanlar (kilise) hakkındadır...”

B- İbn Hümam lakabıyla tanınan Kemaleddin Muhammed'in (ö.861) Fethü'l Kadir (Hanifi fıkhı) adlı eserinde şöyle geçmektedir:

“İkincisi, Müslümanların zorla fethettikleri yerler. İcma ile oralarda hiçbir şey yapılmaz. Oralarda bulunanları (kiliseleri) yıkmak farz mı? Malik, Şafii ve bir rivayete göre Ahmed, farzdır dedi. Bize göre kiliselerini konutlara dönüştürme işi zimmelerine ait kılınır. Kiliselerde namaz kılmaları yasaklanır ancak yıkılmaz. Bu, Şafii ve bir rivayete göre Ahmed'in görüşüdür. Çünkü sahabe, birçok ülkeyi zorla fethettiği halde hiçbir kilise ve manastırı yıkmamıştır. Böyle bir şey asla nakledilmemiştir.”

C- İbn Kudame'nin (ö.620) El Muğni adlı kitabında şöyle geçmektedir:

“İkinci bölüm, Müslümanların zorla fethettikleri yerler. O yerlerde bir şey (kilise) yapmak caiz olmaz. Çünkü Müslümanların mülkü olmuştur. O yerlerde bulunanlar (kiliseler) hakkında iki görüş söz konusudur. **Birincisi**, yıkılması farzdır, olduğu gibi bırakılması haramdır. Çünkü Müslümanlara ait bir ülkedir. O yüzden tıpkı Müslümanların kurduğu ülke gibi o ülkede de bir havranın bulunması caiz olmaz. **İkincisi**, caizdir çünkü İbn Abbas hadisinde şöyle geçiyor:

“Acem hangi toprakları şehir haline getirip sonrasında Allah Araplara bu toprakları fethetmelerini nasip edip o topraklara yerleştikleri vakitte Acem için antlaşmada ne (haklar) varsa yerine getirilir.”

Yedincisi: Buna göre söz konusu soruların cevapları kısaca şöyledir:

1- Eğer ülke, sulh ile fethedilmişse, sulh şartlarına göredir. Beytül Makdis'in fethi anındaki Ömer Ahitnamesindekilere uyulması evla olandır...

2- Eğer ülke, zorla fethedilmişse, mesele fetheden Müslüman yöneticiye bırakılır. Yöneticinin, İslam ve Müslümanların çıkarı ve Müslüman ve zimmilerin işlerinin güdülmesi babı ile ilgili benimsemesine göre ibadet etmeleri için kiliselerini bırakabilir de, bırakmayabilir de.

3- Bu nedenle Muhammed Fatih'in rahimehullah ve RadiyAllahu anh, Ayasofya'yı camiye dönüştürme fiili, yetkisi içerisinde, çünkü ülke, zorla fethedilmiştir.

4- Burada Muhammed Fatih'in, zimmilerden yani İstanbul Hristiyanlarından olmakla birlikte hüsnü muamele babından Ayasofya'yı satın almak için Ortodoks Papa'sına para ödediğine dair rivayetler var. Bu rivayetlere göre bazı tarihi belgeler, (Muhammed Fatih) olarak tanınan Sultan II. Mehmet'in söz konusu satın almanın bedelini ödediğini doğrulamaktadır. [*Kendi parasından, devlet parasından değil ve tapusunu da kendi adına kaydetmiştir. Osmanlı Devletinde Sultanlığı döneminde Konstantiniyye'nin fethinden sonra mesele, satış sözleşmesi ve mülkiyet devri ile belgelenmiş, ödeme tahvilleri ile meblağın ödendiği kanıtlanmıştır. Daha sonra akarı (Ebu El-Fetih Sultan Muhammed) adındaki vakıf gibi bir derneğin yararına vakfetmiştir...*] İster bu rivayetler doğru olsun isterse satış konusu açısından dedikodu olsun İslam'a göre yöneten yönetici, kâfirlerin topraklarını zorla fethettiğinde, yukarıda da açıkladığımız gibi mabetlerini olduğu gibi bırakabilir de, bırakmayabilir de...

5- Duvarlardaki resimler ile birlikte namazın sahih olup olmadığına ve sadece namaz anında kapatılması meselesine gelince, kapatıldığı sürece namaz sahihtir. Ancak namazdan sonra resimlerin açılması caiz olmaz. Devlet, bu nedenle büyük bir günah işlemiş sayılır. Zira şeri hükme göre caminin duvarlarında veya herhangi bir yerinde resimlerin olması haramdır. Eğer varsa, yok edilmesi gerekir. Eğer herhangi bir nedenden ötürü bu imkânsızsa, tekrar açılmasını engelleyecek şekilde uygun bir yolla kalıcı olarak silinmelidir. Bununla ilgili delillerden bazıları şunlardır:

- Buhari, İkrime'den, İbn Abbas RadiyAllahu Anhuma'dan rivayet ettiğine göre

أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ لَمَّا رَأَى الصُّورَ فِي الْبَيْتِ "يعني الكعبة" لَمْ يَدْخُلْ حَتَّى أَمَرَ بِهَا فَمُجِئَتْ **"Peygamber SallAllahu Aleyhi ve Sellem Beyt'in "yani Kabe'nin" içerisindeki resimleri görünce, girmede ve onların imha edilmesini emretti..."** İbn Hibban da Sahih'inde rivayet etti.

- Ahmed, Müsned'inde Cabir b. Abdullah'tan rivayet ettiğine göre

أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَبَى عَنِ الصُّورِ فِي الْبَيْتِ وَنَبَى الرَّجُلَ أَنْ يَصْنَعَ ذَلِكَ وَأَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَمَرَ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ زَمَنَ الْفَتْحِ وَهُوَ بِالْبَطْحَاءِ أَنْ يَأْتِيَ الْكُعْبَةَ فَيَمْحُو كُلَّ صُورَةٍ فِيهَا وَلَمْ يَدْخُلِ الْبَيْتَ حَتَّى مُجِئَتْ كُلُّ صُورَةٍ فِيهِ **"Peygamber SallAllahu Aleyhi ve Sellem Beyt'te resimleri yasakladı ve kişilere bunları yapmayı da yasakladı. Rasûlullah SallAllahu Aleyhi ve Sellem o anda Bathâ'da bulunan Ömer ibn Hattâb'a gidip Kâbe'deki bütün resimleri imha etmesini emretti ve bütün resimler silinceye kadar oraya girmede."** Beyhaki de Sünenül Kübra'sında rivayet etti.

Böylece, cami ya da namazgâha her zaman resim asmak haramdır, sadece namaz vaktinde örtmek, daha sonra açmak caiz olmaz. Buna aykırı davrandığında otorite günahkâr olur.

Sonuç olarak, Allah *Subhânehu ve Teâlâ*'dan Hilafet için çalışan Müslümanlar eliyle onun kurulmasını hızlandırmasını istiyoruz. Böylelikle Rasûlullah *SallAllahu Aleyhi ve Sellem*'in tüm müjdeleri gerçekleşecektir: Mübarek toprağın Yahudi pisliğinden arındırılması, selefi Konstantiniyye'nin fethinden sonra Roma'nın fethi, ardından yeryüzünün İslam'ın izzetiyle aydınlanması ve İslam bayrağının diğer tüm bayraklar üzerinde dalgalanması...

وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ **"Allah, işinde galiptir, fakat insanların çoğu bunu bilmezler."** [Yusuf 21]